
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

מבוא לנאופלטוניזם - 15526

תאריך עדכון אחרון 01-09-2020

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: פילוסופיה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר אנטוניו ורגס

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: antoniov@gmail.com

שעות קבלה של רכז הקורס:

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

"מבוא לנאופלטוניזם" הינו קורס מתקדם לפילוסופיה יוונית. הנאופלאוניזם היא אסכולה פילוסופית מהעת העתיקה המאוחרת המבוססת על פרשנות אפלטון, אך כוללת גם חומר מאריסטו והסטואיים. על מנת לחדור אל המחשבה הנאופלטונית נקרא ביחד ובאופן צמוד טקסט אחד של מייסד התנועה פלוטינוס, פילוסוף מצרי שנולד ב-205 לסה"נ ומת ב-270. הטקסט הוא "על הטוב או על האחד" - מסה על האחדות כשלעצמה, עיקרון ההוויה לפי פלוטינוס, וכיצד ניתן להכירה ולהגיע אליה. נדבר על טיעונים במטפיזיקה, בתורת ההכרה ובאתיקה. לאחר שלושה שיעורי מבוא נקרא ביחד בכל שיעור קטע אחד מהטקסט בתרגום לעברית ונדון בו. לפני כל שיעור אתן לתלמידים טקסטים נוספים מהפילוסופיה העתיקה המהווים רקע לטיעונים שיידונו. התלמידים לא צריכים לדעת יוונית עתיקה, אבל תידרש מהם סבלנות וסקרנות לדיונים על מושגים מיוונית וכיצד ניתן לתרגום שלהם.

מטרות הקורס:

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

- לקרוא את הטקסטים של הנאופלטוניים
- לזהות את מקורות הטיעונים הנאופלטוניים בכתבי אפלטון, אריסאוו והסטואה
- להבין את השפעת ההגות הנאופלטונית על ההיסטוריה של הפילוסופיה והתאולוגיה
- להסביר את הפילוסופיה הנאופלטונית במילים שלהם

דרישות נוכחות (%) :

100

שיטת ההוראה בקורס:

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

1. מבוא לקורס: למה ללמוד וללמד את פלוטינוס בעברית?
2. מבוא לפלוטינוס: מקומו של פלוטינוס בהיסטוריה של המטפיזיקה עד היום
3. מבוא לפלוטינוס: תורת האחד של פלוטינוס, האימפריה הרומית והמונותאיזם
4. על הטוב או על האחדות §1: אחדות הגופים והנשמה
5. על הטוב או על האחדות §2: אחדות השכל וההוויה כשלעצמה
6. על הטוב או על האחדות §3: איך אפשר להכיר את האחדות כשלעצמה?
7. על הטוב או על האחדות §4: הכרת האחדות בניגוד לידע?

-
8. על הטוב או על האחדות §5: הכרת האחדות ומידות טובות
 9. על הטוב או על האחדות §6: האחדות בניגוד ליחידה
 10. על הטוב או על האחדות §7: נוכחות האחדות
 11. על הטוב או על האחדות §8: האחדות כמרכז היותנו
 12. על הטוב או על האחדות §9: האחדות והתשוקה לטוב
 13. על הטוב או על האחדות §10: מדוע הכרת האחדות אינה תמידית?
 14. על הטוב או על האחדות §11: סיום

חומר חובה לקריאה:

אנאדות, תרגום מיוונית והוסיף מבוא והערות - נתן שפיגל, מוסד ביאליק, ירושלים. כרך א' - 1978, כרך ב' - 1981.
ועוד קריאות רקע מהפילוסופיה העתיקה. בעברית אם קיים תרגום, אם לא באנגלית.

חומר לקריאה נוספת:

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 40 %
הרצאה 0 %
השתתפות 10 %
הגשת עבודה 30 %
הגשת תרגילים 20 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:

הרכב הציון:

השתתפות - 10%: כולל נוכחות בשיעורים, השתתפות בדיון, שימוש בשעות הקבלה.
מילון הגדרות - 20%: כל תמיד יקבל מושג אחד של פלוטינוס (למשל: "נשמה", "שכל", "גוף")
ויכתוב הגדרה או ערך למילה ל"מילון מושגים של פלוטינוס" מוצר משותף של הקורס.
פרפרזה - 30% - כל תלמיד יכתוב פרפרזה של טיעון שנקרא יחדיו בשיעור המפרט את כל הצעדים בהלך מחשבתו של פלוטינוס.
אנליזה של טיעון - 40% - כל תלמיד יבחר טיעון אחד מהטקסט ויערוך לו אנליזה מלאה: זיהוי מקורות הטיעון, ניסוח הגירסה האפשרית טובה והברורה ביותר שלו והערכת איכותו.